

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Суботы кромѣ рускихъ святъ) о 4-й годъ попола. Литер. додатокъ „Библиотекѣ найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 почат. аркушъ кожного 15-го и послѣдняго дня кожного мѣсяца.

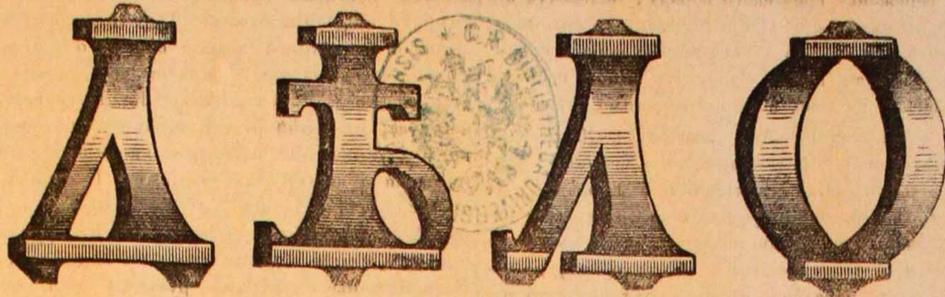
Редакція, администрація и экспедиція подѣ Ч. 44 улицы Галицка.

Всѣ листы, посылки и рекламации належить пересылати подѣ адресомъ: редакція и администрація „Дѣла“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не вертаються тѣлько на попередню застороженю.

Поодинокое число стоить 12 кр. а в. Поодинокое принимается по цѣнѣ 6 кр. а в. отъ одного отроку початкомъ.

Рекламации неопечатаный вѣдѣль отъ порта. Предплату належить пересылати франко (найдучше почтовымъ переказомъ) до: Администрація часописи „Дѣла“ ул. Галицка, Ч. 44.

Предплатъ на „Дѣла“ для Австрій:

на цѣлый рокъ . . . 12 ар.	на цѣлый рокъ . . . 12 рубл.
на пѣть року . . . 6 ар.	на пѣть року . . . 6 рубл.
на чверть року . . . 3 ар.	на чверть року . . . 3 рубл.

отъ дол. „Библиотекѣ“:

на цѣлый рокъ . . . 16 ар.	на цѣлый рокъ . . . 16 рубл.
на пѣть року . . . 8 ар.	на пѣть року . . . 8 рубл.
на чверть року . . . 4 ар.	на чверть року . . . 4 рубл.

на самѣ додатокъ:

на цѣлый рокъ . . . ар. 5-	на цѣлый рокъ . . . 5 рубл.
на пѣть року . . . ар. 250	на пѣть року . . . 2 р. 50к.
на чверть року . . . ар. 125	

Для Закарпатск. окрѣмъ Россіи:

на цѣлый рокъ 15 ар.	
на пѣть року 7-50 ар.	
на чверть року 3-75 ар.	

отъ дол. „Библиотекѣ“:

на цѣлый рокъ . . . 19 ар.	на самѣ додатокъ:
	на цѣлый рокъ . . . 6 ар.

III. Читательствъ въ Россіи просимо мати на увазѣ, що въ вымовѣ $m=ji, \delta, \acute{a}=i, u$ (въ серединѣ и на концѣ слѣвъ) $=y, u$ (на початку слѣвъ и по самогласныхъ) $=i, \delta$ (на початку слѣвъ) $=ni$.

Съ днемъ 1 (13) цвітня розпочався новий чвертьрокъ нашого видавництва. Просимо отже всѣхъ нашихъ П. Т. Предплатниковъ поспѣшити съ присылкою дальшомъ предплатѣ а взглядно вырѣзати залогности, понеже лишь при точной вплата зможемо бути и мы точными.

Ново приступающій П. Т. Предплатники „Библиотекѣ найзнам. повѣстей“ доставятъ даромъ початковій аркушъ розпочатои повѣсти „Мѣщанске племя“.

Обходъ 200-лѣтнего юбилею обороны Вѣднѣ — а Русины.

Якъ мы вже свого часу задували, въ Краковѣ мае обходитися сего року торжественно 200-лѣтній юбилей обороны Вѣднѣ отъ Турковъ черезъ короля польского, Яна III Собеского. Для устройства того обходу завязалися два комитеты польскій: одинъ во Львовѣ, а одинъ въ Краковѣ — (такъ само, якъ завязалися два центральныя комитеты выборчій). Комитетъ во Львовѣ, котрый мае двѣати въ вѣднѣ Галичинѣ, отбувъ минушого мѣсяца подѣ проводомъ кн. Ад. Сапеги кѣлька засѣданъ, на котрыхъ ухваливъ всякій далекоидущій постановы. Мѣжъ иншими постановами ухваливъ: удатися до выдѣлу краевого о грошѣ, а маршалкови отдати протекторатъ комитету; выдати отзову до цѣлого краю; вѣзвати всѣ рады повѣтвой, щобы завязували комитеты мѣсцевы; выдати працю историчну о оборонѣ Вѣднѣ въ 9 языкахъ, мѣжъ тыми и въ рускомъ; запомагати памятии издавництва для молодежи и народу комитетѣвъ мѣсцевыхъ; выдати яко памятку для молодежи 400.000 колѣрованныхъ образковъ, представляющихъ Яна III подѣ Вѣднемъ; выдати катанты съ ответными текстомъ; выдати великій медаль бронзовый съ бюстомъ Собеского; поручити громадамъ, згаданнымъ въ книжцѣ Татомира, справити собѣ „памятии таблицѣ“; отнестися до апостольской столицѣ, и до властей, и т. д. Наконецъ ухвалено въ кореспонденцияхъ, дру-

какъ и т. д. уживати обохъ краевыхъ азыковъ.

Зѣ наведенихъ ухвалъ львовского комитету бачимъ, що комитетъ хоче торжество юбилею обороны Вѣднѣ зробиши торжествомъ не лишь Поляковъ и Жидѣвъ, але и Русинѣвъ. На щось же ухвалено уживати руского языка и запрошено до комитету дра Костека, а позывши и дра Саринского! — Застановѣмъ же ся теперь, якѣ Русинамъ належить заняти становище супротивъ обходу сего юбилею. Насампередъ однакъ поглянѣмо, яку цѣль мають Поляки, святкуючи сей юбилей, бо се важне для рѣшеня, якѣ намъ заняти становище.

Собескій освободивъ Вѣднѣ отъ Турковъ. Котъжъ повисень почтити двоступню рѣчицу того факту: чи Поляки, чи Вѣднѣ? Очеvidно, що не Поляки, але Вѣднѣ. Поляки тымъ менше не мають причины обходити того юбилею, що цѣсарь Леопольдъ не признавъ належной заслуги Собескому, а не минуло и 100 лѣтъ, а Австрія разомъ съ Россією и Прусамы роздѣрала Польшу... Чомужъ Вѣднѣ нынѣ не обходити того юбилею? По перше, для того, що якъ во время оно цѣсарь Леопольдъ бувъ гордый на свою цѣсарскѣсть, и не хотѣвъ понизити еи передъ королевскѣстю, такъ нынѣ Нѣмцѣ гордѣ своею нѣмецкѣстю и не хотятъ понизитися передъ Славянами-Поляками. По друге, Нѣмцѣ-либералы австрійскій, коли якъ коли, а теперь именно, въ пору, коли Поляки верховодятъ въ австрійскѣмъ парламентѣ, коли Поляки естъ министрѣмъ финансовъ, коли Поляки допомогли ухвалити „новелу школьну“, — теперь, якъ сказано, Нѣмцѣ-Вѣднѣцѣ не хотятъ обходити юбилею сего важного въ исторіи факту. „Въ 1683 р. Поляки освободили Вѣднѣ, а въ 1883 его заняли“, — написала одна вѣднѣнска газета. Не диво отже, що цѣле святкованье юбилею обороны Вѣднѣ проявилось въ „коммерсѣ вѣднѣнскихъ кельнерѣвъ“... Sic transit gloria mundi...

Не святкують юбилею Нѣмцѣ — святкують его Поляки, — а то для цѣлей политичныхъ. Поляки хотятъ величавою манифестаціею пригдати Австрій историчный довгъ, який имѣ отъ неи належится, и ужити того довгу на покрытие рѣжныхъ своихъ претенсій политичныхъ, подчеркуютъ нарочно слово „своихъ“, бо певно не нашихъ. И

ось мы дѣйшли до поставленого повисше питання: якѣ становище заняти намъ, Русинамъ, супротивъ манифестаціонного обходу юбилею?

Въ исторію вдаваться не будемо. Якъ Поляки, обходячи нынѣ юбилей, кинули за слону на исторію, — такъ нехай и намъ будѣ вѣльно вниити. Якъ они при обходѣ мають на оцѣ нынѣшнѣ свое положенье, такъ и мы хочемъ мати. Поляки нынѣ панами въ краю и въ державѣ. Въ краю они все мають въ своихъ рукахъ. Соймъ галицкій можна назвати польскимъ, бо Русинѣвъ нема навѣтъ стѣлько, щобы могли внести интерпелляцію; въ выдѣлъ краевѣмъ нема анѣ одного Русина, и т. д. Въ радѣ державной на шѣстьдесятъ послѣвъ суть лишь три рускій; въ палатѣ панѣвъ тримиліоновый рускій народъ не мае анѣ одного члена; въ спѣльныхъ делегацияхъ анѣ одного, и т. д. Нынѣ центральныя комитетъ польскій стараея всѣми силами не допустити выбору анѣ одного руского посла до сойму; цѣлою стѣтею тенденційныхъ польскихъ товариствъ стараея баламутити и колонизувати рускій народъ, и т. д. — И супротивъ всѣхъ тыхъ фактовъ, иллюстрирующихъ наглядно наше сумне теперьшнѣ положенье, маемъ мы, Русины, причинюватися до величности польской манифестаціи, котра обчислена тѣлько на свои власній спекуляціи политичный, — маемъ мы, убогий Русины, засѣдати съ вельможными панами при ихъ богатыхъ столахъ и може еще взносити тоасти на чуже панованье, а свое горѣванье? Нѣ, сего мы не могли бы чинити, не выставляючи себе на соромъ всевѣтний. На завѣзванье насъ до святкованя юбилею бѣдолаха-Русинъ отповѣсть панови-Ляхови словами своего поэта:

Нѣ, не зови мене на пиръ!
Я не пойду на пиръ лукавыхъ,
Не поклонюся твоѣй я славы,
Не вовзвѣсую я твоѣй кумаръ!

Инакше може выпалабъ отповѣдь, колибъ Русинъ и Ляхъ були рѣвныи и вѣлныи, колибъ бодай „посунулся Ляхъ, щобы Русинъ свѣвъ“... Га, того нема, и доки того не буде, — доти Русинъ съ Ляхомъ не засяде до пиру... Кто инакше думае, той дуже ошибаея.

Безпримѣрна иронія! Рѣвночасно во Львовѣ радятъ два комитеты польскій: одинъ выборчій, а другій юбилейный. Гдѣякъ члены засѣдаютъ въ обохъ комитетахъ: въ одинѣ радятъ надѣ тымъ, щобы анѣ одинъ рускій

посолъ не пахъ въ соймѣ, а въ другѣмъ накликають Русинѣвъ, щобы были статисями при ихъ торжествѣ политичномъ. Яка иронія еще въ одиомъ фактѣ: дра Костека витають нынѣ въ комитетѣ юбилейномъ, а при выборахъ до рады державной 30 черня 1879 р. дръ Костекъ бувъ въ окрузѣ Самборъ-Старемѣсто-Турка-Рудки „antynarodowym“ кандидатомъ и прим. въ Рудкахъ гр. Янъ Замойскій доставъ 139, а дръ Костекъ 18 голоствъ. А колибъ теперь рускій комитетъ поставивъ кандидатуру дра Костека, чи не бувъ бы такъ само „antynarodowym“ кандидатомъ, якъ въ 1879 р.?! Чиста комедія, якій рѣвнии мабутъ вже нѣгде инде не знайти...

Зѣ всего доси сказаного выходитъ, що намъ, руской интеллигенціи и рускому народу, не належить брати нѣякои участи въ польскѣмъ юбилейномъ торжествѣ. Панове Поляки всюда обходятся безъ насъ, — нехай же и при сѣй нагодѣ обйдутся; честь наша народна не позволяе осмѣшувати себе. Мы хйба можемъ лишь жалувати того публичного гроша, котрый зѣ фондѣвъ выдѣлу краевого, — отже и зѣ руской кишенѣ, — пойдѣ на „эффектовный фаерверкъ“, — але тутъ вже не наша сила и не наша воля...

Выборы до сойму.

Подемао кѣлька дальшихъ кандидатуръ „завтверженныхъ“ польскимъ центральнымъ комитетомъ выборчими. 1) На округъ Горюдеска-Обертмыи п. М. Ленартовича; 2) на о. Жовква-Великй Мосты-Куликѣвъ п. В. Жарского, адъюнкта судового въ Жовкви; 3) на о. Тернопѣль-Игровичѣ-Михулинцѣ п. Ю. Корытовского; 4) на о. Львовъ-Винники-Щирецѣ п. Т. Меруновича (кандидатура п. Абрагамовича упала). Дальше читаемъ въ „Gaz. Kr.“, що въ Золочѣвскомъ не хоче кандидувати дотеперьшый посолъ п. Весоловскій по сѣй причинѣ, що не радѣ бы ставати на дорожѣ рускому кандидатуи!.

Въ Перемышлѣ буде боротьба выборча между самими Поляками дуже завязата. Отъ дотеперьшнхъ посломъ гр. А. Круковецкимъ ривализувѣ кн. А. Сапегѣ; Поляки довго мабутъ прѣли, нѣмъ отнайшли кандидата, котрый бы мавъ якѣ такі шансы супротивъ гр. Круковецкого.

Пригробній свѣвы въ руской духовной семинари во Львовѣ.
(Написавъ о. П. Бажанскій.)

Блѣскучій видъ надали сегорѣчной великой пятницы при св. гробѣ въ руской духовной семинари во Львовѣ мимо алиного дощу невычайнѣе множество публики львовской и красной та трогачей свѣвы чч. рускихъ питомцевъ. Присутній слухачѣ повертали домѣвъ въ вагалѣ съ вдовольствомъ, уносячи похваленій мелодіи та грѣмій гармоніи тыхъ свѣвъ. Програмъ свѣвъ задовольночій, а кромѣ кѣлькихъ свѣвъ нумеровъ повторились давній свѣвы; мимо того стались они для публики все новыми. И яка сему може бути причина?

Найстараннѣйшій вырѣбъ якои бесѣды не зробиши ефекту, наколи его неудачный бесѣдникъ отречитусъ; противно жь, самы слабшій вырѣбъ выголошенный даровитымъ бесѣдникомъ выкаиче враженье. Вирадѣ естъ се даръ не всѣмъ даный, але и неутомима праця въ выдосконаленю реторики помагавъ дуже богато. Подобно маея рѣчи и съ свѣвами композицій, однакъ еще въ большій мѣрѣ, наколи подумаемо, що свѣвы суть рѣжного, отъ себе отнѣвнѣного отнѣвнѣ, якъ: свѣвы церковній, театральній, концертной, салонной, товарицкѣ, та еще гдѣякъ другій, котрѣ что до нынѣшнѣ декламацийныхъ значно рѣжнѣнѣ.

Свѣвы, якійбы и не бувъ, домагався конче аныя рѣчи, а оттакъ доложене своему роду отповѣдной декламации. Знаныя рѣчи естъ глубоке студіумъ теоріи и належить широкому полю музыки. Декламация же въ вагалѣ естъ во при врожденный даръ такожь студіумъ, а

особенно естъ она оживленьемъ мертвыхъ буквъ нотныхъ композиторомъ написаныхъ. Мертвыи тѣ буквы треба голосомъ груди людской доперва оживити, и имѣ таке житье надати, якимъ музыкальный композиторъ живѣ въ швили натхненного утворѣ. Дефиниція декламации на позрѣ коротка, а однакъ цѣлы томы далибыся нею записати, хотѣвши еи предметъ вычерпати. Не ту мѣсце вычерпати сей предметъ, а лишь дуже коротеньке повѣдомленье о вымогахъ декламации, а все то для лекшого выровумѣня заложеного повисше пытаня.

До вырѣвданья якогѣ большеголосового свѣву, примѣромъ тутъ церковного, треба хорооводчика и членѣвъ хора, хористѣвъ, межи котрыми знайдутъ и солисты. Отъ хорооводчика домагався декламация, щобы онъ предложену ему пѣснь церковну (дѣло композицій) належно зроумѣвъ. Мае онъ знати: який предметъ свѣву, який стиль, яке мѣсце та назначенье его. Муситъ умѣти отчитати: що, коли, та где композиторъ въ своѣй композиціи выразити хотѣвъ. Ба, онъ повиненъ навѣтъ знати усовершеня композиторѣвъ въ вагалѣ, а въ особенности нѣмецкихъ, италійскихъ та рускихъ, умѣти одныхъ отъ другихъ отрѣжнѣти, божь лучався, шо подѣ тѣ рускій текетъ часто подложный. По зроумѣнню сего мае онъ доперва на пробахъ все тов хористамъ объяснати, поучати, и всего того отъ нихъ въ выконаню домагався; якъ вновь усувати все тов, шо до церковного стилоу, духа, назначеня неотповѣдне и противне. Маю тутъ на гадѣ театральній нынѣшнѣ свѣву, обчисленій до ситуацій драматичныхъ, котрѣ не апробуются въ свѣвъ церковной, бо драматизму въ церк. свѣвъ вѣсѣмъ не ма. Отъ хорооводчика домагав декламация такожь ровложени однакою силы

на всѣ чотиры голоса, такъ щобы сила одного голосу не выпала сильнѣйшою отъ прочихъ. Зарѣвно се саме мае уважидитися въ сольодуетѣ, сольо-терцетѣ, сольо-квартетѣ, щобы одинъ зѣ сихъ чотырохъ голосѣвъ не панувавъ силою по надѣ другій. На конче декламация домагався отъ хорооводчика, щобы вкѣды все композиторомъ приписане и неприписане точно выконувавъ. Се естъ студіумъ хор-водчика, а студіумъ глубоке, котре не усуети безъ знаня засадъ гармоніи, безъ знаня будовы поодинокыхъ творѣвъ, безъ знаня модуляціи, стилоу и декламации.

Але хорооводчикъ самѣ не становитъ еще всего. Тутъ выступаютъ члены хора, хористы, и на сихъ якъ полагае властие выконанье дѣла свѣвного. Тому-то декламация домагав отъ хористѣвъ (особливо отъ солистѣвъ), щобы они перенялися чувствомъ пѣснѣ, яку свѣвають. Нема композиціи музыкальной, котрабы нѣякого не мѣстала въ собѣ чувства. А чувство може бути рѣжнорodne: молитва, прошенье, плачь, рыданье, и т. п.; въ тогъ то чувство маея свѣвакъ перенести и его отдати. Декламация жадае отъ хористѣвъ належного отдана выразу композиціи; се справа высока, а выразъ относится до мелодіи, гармоніи, ритмики та динамики. Композиція малое величавѣть, отвагу, прятнѣть, сердечнѣть, деликатнѣть, святчидѣть, або щѣе трогаче, веселе, сумне. Все се треба роважити и старатися отдати. До прятнѣть, красной формы належить вкусъ; а вкусъ кавалка естъ индивидуальній: нѣмецкій, италійскій або рускій; а по приначеню своему або церковной, або театральній, або концертной, чи який иншій.

Вымоги декламации идутъ еще дальше. Она хоче уважидити еще колоритъ пооди-

нокныхъ агѣдливыхъ голосѣвъ, а до того острожной модерации силы голосу въ розкиневай гармоніи. Въ тѣсной гармоніи убѣде колоритъ навѣтъ и не конче рѣвнои силы голосѣвъ, але въ розкиневай гармоніи дуже часто голоса середній грѣшатъ форсею своего голосу, и перекриваютъ оба крайній голоса въ хорѣ.

Декламация жадае у хориста чистого голосу, котрый въ нашѣмъ климатѣ, а особливо въ зимовой порѣ такъ часто подпадае нежитови и хрипцѣ. Щасливй Италіане, шо сего майже не знають. Хористъ мае бути высеаженный добрымъ слухомъ, а кто того не мае, того годѣ тутъ аликувати. Декламация домагався належитою акцентуации въ тактѣ, музыкальной периодѣ и цѣломъ дѣлѣ. Акцентъ въ тактѣ становитъ акцентъ ритмичный, въ обохъ же послѣднихъ акцентъ риторичный. Въ цѣломъ дѣлѣ знаходится конче гдѣсь вершокъ выбуху якогѣ чувства, котре наибольшого требуе акценту. Декламация жадае выравной та доброй артикуляціи; а, е, і, и, ѣ, о, у, ѣ, ю, най будутъ тымъ, чимъ они еуть, а б най не звучитъ якъ ѣ, и т. п. Наконечна вымога декламации естъ отдыхъ въ свѣвъ. Чимъ интерпункція въ бесѣдѣ, тымъ отдыхъ въ свѣвъ (розумѣвса по при каденціяхъ); якъ не годится въ бесѣдѣ отдыхати на половинѣ одного слова або недоконченого реченя, такъ и въ свѣвъ. На се суть особній приписы, съ котрыми свѣвакъ мае заважнѣтися.

Се головній точки декламации, але при томъ такъ коротко и наго перебѣженій, якъ лишь можна подумати. А однакъ бачимо, кѣлько то важныхъ моментѣвъ домагався отъ доброго свѣвака-солиста, чи хориста. Все се легко сказати, але все се мати, знати и посѣдати — не кождому дано.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Рада державна) рѣшила на заставу двума резолюціями. Перша зъ тыхъ резолюцій вкладае обовязокъ на комисію ремонтной, зносились непосредственно съ властями и не послугували факторами и гандалерами, ражаючи тымъ такъ людность, якъ и скрѣпжывный на страты. Друга резолюція вкладае вительство, щобы при асентерованъ робити и людей зъ бѣдѣйшыхъ класъ, поступати о скілько можна, вглядно. На засѣданнѣ 3 и 4 мая велась загальна дебата надъ постановою инспекторахъ фабричныхъ. Бесѣдники Адамекъ и Найвартъ промовляли за проектъ сего закона, підносячи его постановою такъ для предирѣмцѣвъ, якъ и робити неперальный бесѣдникъ Пахеръ заклинаючи товы установлене надто малого числа вавровъ, уважаючи, що и три разы больше тыхже не булобы еще надто великимъ. Снеціальною дебаты. На засѣданнѣ зъ 3 и 4 жадавъ министр краевой обороны додати кредиту 48.470 зр. на утворенне трехъ новихъ кавалеріи обороны краевой.

(Комисія податкова) приняла съ отгѣнами проектъ частковой змѣны загальнаго закона о книгахъ грунтовыхъ. (Комисія желѣзничь) дебатовала надъ даною зъ 4 мая с. р. надъ проектомъ будовы лѣзничь стрійско бескидков. Внесенне проекта, котрый жадавъ отложена дебата до довога, ажъ доки Угорщина не рѣшить о рѣженю сеи лній, откинено и рѣшено провести спеціалны дебаты надъ справою сеи желѣзничь.

(Новелла шкільна) після донесення вѣдѣхъ дневниковъ одержала вже найвысшу цю. Въ такий способъ скончався актъ пѣтйшоу сегоднѣшней парламентарной боротьбы тра після закона природы мусить привести бѣду для одної зъ сторонъ бюрократовъ. Разомъ принала побѣда тая партія тедепъ правительства, партія автономіотвѣвъ; однакъ побѣда побѣдъ не рѣвна и не все ще не перемѣтъ може сягати по вѣнче вавара, застановитись нами треба, чи сирадѣ штурм вительства отнесла побѣду въ той горой пани слѣвъ и интересѣвъ.

При послѣднѣмъ читаннѣ перейшла якъ звѣстно, большостію 3 голосѣвъ, голымъ именно за новелею 170, противъ 167 голѣвъ. Коли отъ першой цифри отчислено голосѣв нистрѣвъ, голосующихъ зъ уряду за новелею де тогда большѣсть до ряду меншости 165 голѣвъ. Пойдѣмъ однакъ еще дальше. Спра еще тое число 165 голосѣвъ подати стави анализъ, сирѣчьмо розобрати, якъ мотили голосующихъ до пошираня новелы, чи справдѣшне переконаны и вглядъ на рѣсѣ репрезентованыхъ нми народѣвъ, чи другій якій вглядъ, при помощи котрыхъ новелѣ переходились такъ макроскопично до надвыжкою голосѣвъ. Звѣстно, що мисломъ голосующихъ за новелею значну становили голоса Поляковъ (43) и Далматинцевъ (3), послы ти по мысли §. 48 новелы мотутъ выступати яко репрезентаты итѣхъ заступленыхъ нми народѣвъ, божъ и парти яко вынятѣ зъ подѣ головныхъ постановъ не були въ томъ интересованѣ, хотячи числѣти голоса тыхъ, котры поширали зъ дѣйстною переконаня, мусимо доковонутѣ тыхъ 50 голосѣвъ, а тогда буде число голосѣвъ за новелею 115, большѣсть стане о 52 голосѣвъ меншою отъ меншости. Въ кѣнци и тое же вавати наглядно.

Всѣ вгадані кандидатуры дотычатъ очевидно округѣвъ меншихъ посѣлостей, округѣвъ чисто рускихъ; „затверджае“ сѣхъ кандидатѣвъ комитетъ польскій, — комитетъ, въ котромъ засѣдае одинъ посолъ, що — після прилюдно скаваныхъ слѣвъ одного журналиста польского — самъ ровадавъ Schweiggeld-ы польскимъ газетамъ, — засѣдае еще и другій, котрый самъ одинъ поваживсь боронити въ соймѣ банку руетикального, сего рака, що точитъ наше селянство та ссе его кровь. И сей комитетъ посувае такъ далеко въ своій безпамятной ненависти, що не вагаеь самъ въ себе адирати маску, що смѣе анатемизувати посла, котрому можна може гдѣщо й закинути, але котрому сего одного нѣкто не вакинувъ доси, якобы несовѣтно сповняе свои посольскіи обовязки; за тов, що сей посолъ, дѣйственный „бѣлый крукъ“ межи польскими послами, не вагаеь розповѣсти всю правду своимъ выборцямъ, — що не хотѣвъ довше солидаризувати съ кликою, — за тов уживаючи теперь всѣ можливѣ пружины, щобы его повалити.. Оно и не дивно; клика тымъ-же стоить и може только стояти, если субеуме найсвятѣйшій обовязки приватѣ, если субеуме и голосъ совѣсти и... найлекше дрожанье чувствѣ чести и справедливости — справѣ „загального“ добра клики... Если кто еще доси мѣтъ повѣрити, що афишованѣ на зверхъ сантименты клики для Русинѣвъ мають яку реальну подставу, сей не може теперь довше сумѣватись. Стоимо передъ сягающимъ послѣднихъ границъ политичнымъ вултаномъ: каждый членъ клики мусить бути sicuti lignum, если не хоче втратити ласки; — всякіи средства добрі, щобы допяти цѣли. Не только що польскихъ мужикѣвъ цинично зъигноровано, але польскій посолъ мусить уступати, бо повинусь больше голосѣви свои совѣсти, нѣжъ росказамъ клики... Самі Русины не змоглибъ придумати добитѣйшого способу демаскованя клики, якъ она сама въ слѣпдой ненависти на себе придумала.

Чи мимо всѣхъ вѣдливыхъ фразъ акцентували Поляки где небудь руску кандидатуру? чи не бють польскій часописи завѣдгы на алярмъ, если лишь почувють, що гденебудь ставитесь руска кандидатура? — Чи може польскій „центральны комитетъ“ „затвердивъ“ коли яку руску кандидатуру?

Се газдованье центрально-комитетовой клики — то исторична польска спадщина. Не було державы, котрой не выслугуваласьбы — „ясовельможна“ клика... Продажнѣсть войшла ѣй немовъ въ кровь... На части маемъ ажъ надто даныхъ, щобы всю еи вартѣсть по заслузѣ одѣвити.

Въ оборонѣ руского духовенства.

Руске духовенство мае богато ворогѣвъ, котры стараются всякими возможными средствами понижити его передъ свѣтомъ и отобрати ему впливъ на народѣ. Однимъ зъ такихъ средствъ есть — клевета. Оклеветуе его польске дневникарство за рускій патриотизмъ

и береженье греческого обряду; оклеветуе его подпанокъ за просвѣчуванье темного селянина; оклеветуе его жидѣ за отворезуванье народа... а за все те вкупѣ оклеветуе его и польскій кеѣндавъ, якъ оеь понизше побачимо.

Въ перемысломъ „San-ѣ“ (ч. 16 въ 15 л. цѣвѣтня с. р.) подыбуемъ въ „Хроникѣ“ статію п. заг. „Budowa kościoła w Łobozwi.“ На ветушѣ сеи статіи редакція сама отъ себе наплела богато клеветѣ на руске духовенство, — але не о слова редакціи намъ ходитъ, до подобныхъ нападѣвъ на наше духовенство мы привыкли, и правду сказати, насъ вже такъ напасти нѣ крихты не дивуютъ. Але дивуе и обурюе насъ отъ шо. Въ дальшѣмъ тягу вгаданой статіи помѣститъ „San“ отзову ке. Юсефа Цетнарского, администратора въ Ясени коло Устрикѣ, прѣвеса комитету для збирания складокъ на будову костела въ прилученѣмъ до Ясени селѣ, Лобозвѣ. Отзова тая, ширена, ровумѣеь, въ великомъ числѣ мѣжъ народѣ въ Галичинѣ, есть властиво пашквилемъ на руске духовенство. Щобы пересвѣдчити нашихъ читателѣвъ о томъ, якъ то редагуютъ отзовы польскихъ кеѣндавѣ до складаня даткѣвъ на костелы, наводимъ понизше кѣлька уступѣвъ въ оригиналѣ, вынятыхъ зъ той отзовы, перепечатаной въ „San-ѣ“.

„Nasi górale rit. lat. w powiecie Liskim... nie bardzo się opierają tendencyi Wieleb. braci rit. gracc. i dla wygody, a często nawet w skutek namowy przechodzą na ruski (sic!) obrządek... Wiadomo powszechnie jak są (ruscy) wielbni względem nas usposobieni, nie tajne ich tendencye... Lud górski w ziemi Sanockiej — bo przeważnie ruski — z powodu niedbalstwa ze strony ich kierowników... oddaje się pijaństwu, leniwy do pracy i zarobku, a i nasz polski wśród niego nie może być inny... Oszukaństwo, zdzierstwo i wyzyskiwanie ze strony żydków... licytacye na porządku dziennym... Otóż taka to jest opieka i zajmowanie się ludem wielebnych naszych współbratymców i takie skutki ich obojętności względem ludu... Parafia Jasiień licząca 22 miejscowości... ma 800 dusz rit. lat., a zaledwie 20 się znajdzie, z którymi by można rozmówić się po polsku!... Od niejakiego czasu kolonizują się w obrębie parafii Jasiień Mazury od Krosna, Brzozowa, Rymanowa, Korczyny — zakupują grunta włoscian ruskich wystawione na licytacya stosunkowo bardzo tanio! Zakładanie nowych parafii rit. lat. na Rusi powinno być naszą wspólną tendencją... dycezye rit. lat. wschodnie nie równie więcej trudności mają do zwalczenia, gdy chcą co (sic!) przeprowadzić, a zwłaszcza w tych czasach, gdy pod narodowość ruską, która nas obchodzić powinna jak polska, agitacya panrossyjska zakłada swe miny... Prądy nam wrogie nie zasypiają i nie zaniedbują swe tendencye rozszerzać... Przeciw takim tendencyom najpewniejszym środkami i niezawodną twierdzą jest kościół i ksiądz rit. lat.“

Подобныхъ уступѣвъ, оклеветующихъ руске духовенство, мусить бути въ отзовѣ и больше, бо въ гдѣякихъ мѣсяцѣхъ навѣтъ „San“, унимаючись запевно ихъ перепечатувати, дотычній мѣсяця выточкувавъ. Але вже зъ наве-

деныхъ уступѣвъ каждый ажъ надто добре амѣркуе тенденцію отзовы. Такъ и видко, що авторѣи той отзовы ходило больше о оклеветанье руского народа, а особенно его духовенства, якъ о датки на костелъ. Ке. Цетнарскій показуеь въ своій отзовѣ горячимъ поборникомъ латинизованя, а въ консеквенци и полонизованя рускихъ жителѣвъ въ Галичинѣ; его дуже тѣшитъ, що „мазуры“ колонизуютъ рускѣ села купуючи дуже дешево грунты рускихъ селянѣ, выставленѣ на лицитацію... Колонизованье мазурами рускихъ селъ мае бути такожъ помѣчно полонизаціи. Пяньство народа, здиранье его черезъ жидѣвъ авторѣи отзовы вкладае въ влобѣ своій въ вину рускому духовенству, — якъ колибъ то рускѣ священники мали право пропинаціи, а не польскій дѣдичѣ, якъ колибъ то рускѣ священники продавали и отдавали въ посесію маетки жидамъ и тымъ чинѣмъ стягали до селъ жидову, якъ колибъ руске священство отъ давня вже не проповѣдувало „тверезѣсть“ по всѣхъ закуткахъ краю, где лишь живе рускій народъ! А чи чувъ кто коли, щобы якій польскій кеѣндавъ проповѣдавъ „тверезѣсть“, про яку „мисію тверезости“ польского духовенства? Мы доси не чули. Нехай же польскій кеѣндавъ вину пяньства народа звертають до себе, та до панѣвъ властителейъ права пропинаціи, а не до рускихъ священниковъ!.. Про клевету, будьтобы руске священство мало „tajne tendencye“ и т. д. — шкода и говорити.

Отзова ке. Цетнарского, якъ сказано, ширится по цѣлѣмъ краю. Она не може нѣчого иншого адѣлати, якъ будити погорду и ненависть у исповѣдниковъ лат. обряду до руского народа и до руского духовенства.

Для того смѣемъ запытати нашѣй Всч. Консистеріи, чи вѣдомо имъ шо о выданю и ширеню такой отзовы черезъ прѣвеса комитету въ Ясени, ке. Цетнарского? Чи вжежь мы маемъ мовчати на оклеветуванье и понижуванье нашего народа и нашего патриотичного и дѣятельного духовенства?

Справы краевѣи.

Банкъ краевѣи занимаеь теперь, якъ доноситъ львовскій корреспондентъ Czas-у, организацію отдѣлу гипотечного. Въ той цѣли выговорила вже дирекція проектъ, котрый мае затвердати выдѣлъ краевѣи. Проектъ сеи обнимае слѣдуючій головній засады: Дирекція мае выдавати листы гипотечны, обчисленѣ на певны періоды часу. Удѣлюванье пожичокъ гипотечныхъ въ листахъ заставныхъ першого періоду розбѣчнѣея 1 сѣчня 1884, а скончится 31 грудня 1899. Часть каждого пѣзѣйшого періоду установленный буде окремо. Листы заставны першого періоду выданѣ будутъ на 4 1/2%, на кошта администраціи пропонуе дирекція 1/4%. Затягаючій пожичку гипотечну плативѣи тымъ способомъ черезъ два першѣ поворокѣи 2 1/2%. Отъ третого поворокѣи, платилибы довжники поворѣи раты 2 1/2% отъ капитала вышожиченого въ листахъ заставныхъ. Зъ каждой такой раты припадобъ 2 1/4% на отсѣпки, 1/8% на амортизацію капитала, а 1/8% на кошта администраціи. Вклады на амортизацію побираѣти буде банкъ краевѣи завѣдгы въ отповѣднѣмъ стосунку до сумы первѣстно въ листахъ заставныхъ вышожиченой, безъ вглядю на постепенну амортизацію сеи сумы.

По доровѣ вгадаемо о потребѣи знаня усопобленя самого композитора. Спѣлнемо тутъ о трехъ слѣдуючихъ композиторахъ унятыхъ въ програмъ сегоднѣшнихъ спѣвѣвъ въ рускѣи семинари. Гай денъ бувъ строго религіиный; онъ любивъ богато молитись, и то отъ малу до старости. Религіиный его настроѣи бувъ природно-примитивный. Тому то и въ его композиціяхъ пробиваеь тая дитиняча смириность та побожнѣсть. Бортияньскій, можна сказати, выключно церковный композиторъ, мавъ глубокий религіиный поняты; видко ихъ въ его богатыхъ творакѣхъ, якъ прим. въ псалмахъ; але онъ бувъ истый маляръ чувствѣа, умѣвъ всякимъ чувствомъ до слухачѣвъ ясно заговорити. Тому умѣвъ онъ глубокомыслячій псалмы розвинутѣи въ формѣхъ великихъ сочатъ и штукою подсадити ихъ подѣ небеса; але яко музыкальный психологъ умѣвъ онъ знайти и въ маленькихъ рамочкахъ, прим. „Благообразный Юсефъ“, и свою буйну фантавію погамувати. Се чоловікъ ясный, глубокоумный, вѣчимъ неспарализованный; ему ворта до всякого чувствѣа стоять отворомъ. Лавровскій — въ молодѣсти своій милый, тихій, щирый: ажъ нещастье утраты супруги такъ сильно на него повлияло, и такъ его придалило, що оминавъ людей, отдаваеь глубокой задумчивости, а въ товариствѣ чувствѣа самотнымъ, немовъ отъ свѣта выключенымъ; туга и слезы стояли на порядку. Тому его мелодіи та гармонія понурѣи, отяжѣли и выбуляли. Въ нихъ онъ себе самого докладно отмалювавъ. Онъ впадаеь въ глубоку скруху, але и въ отчаянье; тому то и его музыкальный творѣи не всѣ слухачѣвъ равнѣи адужають стра-

вити. Уже еи три композиторы даютъ намъ ясный наглядъ, якъ и индивидуальность композитора треба знати, бо зъ того вычитуемъ и чувство творѣи и способъ декламаціи его; а по друге маемо наглядъ, якъ то тяжко всѣмъ рѣжно усопобленымъ сухачамъ, и догодити. Критикѣвъ сегоднѣ немало; одному до вподобы се, другому те. И чи сѣдино? Нѣ. А чомужь такъ? Тому, бо Богъ давъ людямъ рѣжній темпераменты. И такъ: Сангвиникъ любить утворы музыкальный самѣ веселѣи, природнѣи, легкѣи та нештучнѣи, все инакше ему вже не до вподобы, хочыбы тамъ и самѣ ангелы спѣвали. Меланхоликъ хоче зновъ всюдѣи конче сумного та забуреного, якъ онъ самъ. Флегматикъ не хоче нѣчого гучного, а холерикъ влаене любить лишь саме гучне. Погодѣжь же теперь все, якъ самѣи хочете. Чижъ можна на критику всякихъ людей, що то не ровумѣнемъ, але темпераментѣмъ поводуютъ, полагати? Але спѣваки хора за свои довгѣи труды радѣи конче щось близшого о удачности ихъ спѣвѣвъ розвѣдаться. А чи при такихъ обставинахъ могутъ? Нѣколи. Еще ся той не продавъ, щобы всѣмъ догодивъ. Тому те критики треба, але студеной и съ званьемъ рѣчи. Музика чи то спѣвъ есть штукою, бажавъ знатокѣа, але не гумору темпераменту аѣи каприсѣдѣи. Я дуже радѣибы несовѣтнимъ критикамъ авантажуватись до такого хора и показати свою вышѣсть.

Дѣткнувши и сего и того, зближились мы до розвѣяня вложеного пытаня. Пригробнѣи спѣвы, хочъ суть и старѣи, стаютея намъ все сѣвѣжими тому, бо виторѣвъ рускои духовной семинари въ большѣи части отповѣли остроумъ

вымогамъ декламаціи, а до того мы бачимо, якъ рѣжнѣи тая штука у нихъ що разъ больше розвиваеь. Въ подробности же вгадаемо такожъ и о гдѣякихъ темнѣишихъ сторонахъ сего спѣва.

Въ „Благообразный Юсефъ“ почувли мы спокѣине чувство оповѣсти съ ораторичными акцентами, а въ загаль добру удачу сего кусника. Въ „Насъ ради“ пробилася сила хорѣу, добрна кольоратура, повидѣть голосѣвъ, а при томъ и деликатнѣсть, або той хорошій смакъ. Въ „Распять ся“ выпавъ баритоновый голосъ Дудыкевича хорошо, кольоратура до природной гармоніи тенора добра, лишь артикуляціи тенора першого, Станничого, черепаала, а то тому, бо мы чули „рад(i)“ замѣть „ради“. Подивляи мы низкѣи тоны другого баса, Рыбака. Сольо Дудыкевича хороше, а хористы товаришили съ зровумѣнемъ рѣчи; лишь тамъ, где солиеьтъ мае „forte“, повиннѣи були и хористы братѣи „mezzoforte“, а не введно „piano“. Товаришѣ солиета чувствують предеѣ въ томъ мѣсяци то само, що и солиеьтъ. Но въ загаль сей хоръ выпавъ свѣтло, бо всѣ голоса отявлялись вѣкды однако сильно. Въ „Вижду Тя“ уважали мы, що тенористъ Станничій въ высокѣихъ тонахъ умѣе модуловати голосѣмъ и надѣробити, — се припадаеь ему въ честь, божъ не каждому даровано въ неба высоке „с“. Сей кусникъ, сягаючій въ полфонію, розбудивъ фантавію слухачѣвъ, лишь шо на павзахъ каденціиныхъ за довога протягались павзы. Въ „Веденъ былъ“ тенорова партія выпала гарно и гладко, а то тымъ больше, шо его товаришѣ солиеьтъ, розвинувъ по при нѣмъ однакову силу голосу и его не перекричатъ. Лишь одно

и яко агнецъ“ баритонѣи партія высьильно, а се тому, бо тенористъ знаходѣи высокѣи, баче II въ низкѣи, а лишь нѣнѣсть въ середнѣи позиціи голосѣу. Низкѣи мѣсяцъ становить ровкидану гармоніи, голосѣеь середнѣи позиціи повинѣть тѣи, щобы своихъ обохъ крайныхъ артипрѣтѣмити своєю силою, бо жъ высьильно тенора а низкѣи баса еуть слабѣи, намыимъ пофореувати. Въ „Искушалъ вы“ I выпровадивъ самогласну „и“ дуже етно се вже вада того, шо подѣкладѣи текетъ подѣ нѣмецку композицію. На „и“ подѣ такъ высѣикий тонъ полонизаціи чѣмъ хорошо вибурали два середнѣи на сѣмъ мѣсяци помежи двома спѣвѣи вычими голосѣами верхного тенора и баса, спѣваочими на оргельнѣи. И въ „Вижду ты“ выпала артикуляціи тѣи“ не природно. За тов дуетъ Семѣи Рыбака выпавъ прѣятно. Подѣкнѣи тѣи“ жить пронунціацію и декламацію тѣи“ пала и хорошо и трогачю.

Пригадую тутъ на мою рецензію пригробныхъ въ р. 1882, имено, вавражавъ каждого слухачѣа, коли по утѣи Adagio наступавъ несподѣване Allegro. Подношу тутъ съ натѣкомъ, что патомчѣвъ тымъ заслуговуе на большѣи нѣе, шо онъ и сего року стояѣи о сѣи снѣихъ силахъ. Силы въ семинари вѣи, кобы лишь троха потрудитесь. А вѣи и всякого труда, коли подумавъ, что обрядѣ въ давнѣи давня все быльеи выими спѣвами. Покѣиный митрополитъ

участ в голосахъ тѣхъ принадлежатъ на поодинокіи краѣ въ радѣ держ. репрезентативовъ. Поминувши Галичину и Далмачію, а также и Чехи, котрыхъ население наглядно выказало свое переконанье численными зборами въ краю, петиціями, а врѣмѣ голосами посольствъ молодого чешскаго партіи, возмѣвъ на увагу другіи краѣ коронныя, а переконанье, что мало не каждый краѣ выступивъ противъ новелъ болѣеостію голосовъ своихъ репрезентативовъ. Съ 32 голосовъ нисшо Австріи освѣдчавъ 29 противъ новелъ, послы моравскія голосуютъ болѣеостію 7 голосовъ противъ новелъ, Каринтія и Краина освѣдчавъ рѣшучо за старымъ закономъ шкѣльнымъ. Триестъ ѡтдае зъ своихъ 4 голосовъ 3 противъ новелъ, Стірія освѣдчавъ противъ 6 голосами. Не треба тутъ забувати, что суть то голоса краѣвъ власне наибѣльше интересованныхъ въ той справѣ, краѣвъ, для котрыхъ новела остала рѣшеною и въ котрыхъ мае обовязувати. Цѣфы тѣ выказуютъ наглядно, о скѣлко ѡтповѣдае рѣшена новела интересамъ народовъ Австріи, а разомъ и рѣшаютъ наше повѣше поставлене цытанье, чи можна назвати побѣду партіи правительства справедливо побѣдою. Allg. Zeitung сумнѣвае, чи може министерство конституційной державы вдоволити болѣеостію 3 голосовъ, та еще и такъ дуже натягнутою болѣеостію зѣ взгляду на §§ 48 и 75 новелъ. Въ такой самъ способъ, ише Allg. Zig., можна бы рѣшити все можливе и неможливе, такую болѣеостію можлива ухилити и саму конституцію. Уваги свои кончить Allg. Zig. словами: „чи може такой станъ дальше въ Австріи тревати?“

(Голосованье за новелю) зѣ взглядовъ спекуляційно-политичныхъ приносятъ вже для самой правды скоріи наслѣдки. Наслѣдкомъ такимъ есть завѣзанье до зложеня мандату посольского, яке получивъ пос. Тонеръ сими днями ѡтъ своего выборочнаго округа зѣ той причины, що голосувавъ за новелю. Фактъ сей илюотруе вывовно поступованье болѣеостію парламентарной и взгляды ея посольствъ на интересы своихъ выборцевъ, кромѣ сего однакъ мае сей фактъ еще и друге важне значенье. Свѣдѣтъ оны именно о оилнѣмъ почутіи своихъ бывательскихъ и народныхъ правъ у Чеховъ, о карности, яка выробилась въ наслѣдокъ сего въ ѡношеняхъ межъ чешскимъ народомъ, а его репрезентантами.

Передъ голозомъ парламента, который ѡтбирае послови своему мандатъ за то, що завѣвъ положене въ нѣмъ довѣрїе и посвятить солидарности партійной интересовъ своихъ выборцевъ, муситъ покортити и клябъ чешскій.

Только зѣ утилитарныхъ взглядовъ рѣшивъ клябъ чешскій, чтобы пос. Тонеръ повздержався съ зложеньемъ мандату до часу переведеня выборовъ до делегации. По переведеню тыхъ выборовъ зложитъ имовѣрно пос. Тонеръ мандатъ посольскій.

ЗАГРАНИЦА.

Россия. Побѣда наивѣднѣйшихъ вѣстей надѣются въ Петербургѣ великихъ змѣвъ въ министерствѣ. Мае бути именно утверженъ новый департаментъ министерства торговли, а гр. Толстой, дотеперѣшній министръ справъ внутрѣшнихъ получить нову теку. Вѣсти, будьтобы царъ задумавъ по коронаціи поробити гдѣлкіи змѣны въ дусѣ конституційномъ, не мають ѡблѣкою ваги. Царь, якъ подаютъ официалныя органы мае на гадцѣ сирадѣ зрѣбти гдѣщо въ томъ напрямѣ, чтобы получити ситуацию экономичну и поднести кредитъ державный, но не думаетъ ѡблѣкою о змѣнѣ теперѣшней системы правленя. Для 4 мая л. ст. прїямали царство „волоостныхъ старшихъ“ зѣ петербургскаго и царска сельскаго округовъ, котры прїнесли царству прївѣтъ ѡтъ исповѣдниковъ секты „безпоповцевъ“ и ѡтъ повномочниковъ петербургской и московской секты „поповцевъ.“ 3 мая л. ст. выслано до Москвы золотіи караты и церемоніалныя поѣзды. Въ Москвѣ поставлено

твинювичъ повнѣтъ до бувъ дуже добре и тому у него передъ всѣмъ була выставленѣ та величайшесть спѣву. Для тымъ болѣею подпоры, що свѣвы прѣгробны сего року вывали хорошо, нѣй повзгубити и те, що нашъ Пресв. епископъ Сильвестръ, навѣдши св. грѣбъ въ семинаріи, дуже мило высказуваня о выкованю свѣбѣвъ питомцевъ, — а думая, що выразъ архіерея, яко верхнаго настоятеля, сильно вильне на моральну сторону питомцевъ, и аострити ихъ до еще болѣею прѣцѣ около свѣву — цвѣту нашего ѡбрѣда.

Честъ диригентюи Котлярюкову, честъ и слава Ставничому (т. I.), Селевничѣ (т. II.), Дудкевичу (б. I.), Рыбакови (б. II.) и всѣмъ другимъ, зложившимъ сегоднѣшній хоръ.

Програмъ пригробныхъ свѣбѣвъ питомцевъ буренъ Ставропигійской сего року бувъ дуже богатый, а во увѣреню знатковъ, котры мали случайность сей хоръ сего року чути, мали свѣвы сего хора мѣшаного вывасты съ великою силою, гармонійностью, и выробленымъ смакомъ. Я во причинѣ слоты не мавъ того щастя лично ему прислухатисъ, тому кромѣ выше звуцѣленого, нѣчо близше сказати не могу, кромѣ одного „спаси Богъ.“

Въ конціи пригадуемо чѣ. питомцамъ руской духовной семинаріи въ Перемышли, що побѣда заявленого намъ програму пригробныхъ свѣбѣвъ въ Перемышли, многіи добродѣтели и любители свѣву ѡткрываютъ рѣденыи и зѣ ѡттамъ.

П. Бажанскій.

кѣлька навильновѣтъ, зѣ котрыхъ каждый помѣстатъ до 1000 людей.

Позаякъ теперъ въ дипломатичныхъ кругахъ перворядныхъ европейскыхъ державъ (а именновъ въ Вѣднѣ) стоить на порядку дневномъ плянь, чтобы втѣгнути Турцію и воѣ балканскыя державы до потрібного европейского союза, то затревожилась снѣмъ дѣломъ по-трохи дипломатія російска. Плянъ, чтобы Турцію втѣгнути до потрібной союзу, мае на цѣли именно се, чтобы за безпечности останки европейской Турціи и занѣбѣгчи новымъ неперорядкамъ на балканскомъ пѣвостровѣ. Плянъ сей, розумѣея само собою, прїисѣби Австріи, а также Нѣмеччинѣ дуже великїи користи. „Новое Время“ беручи на взглядъ именно обогатину, що вильне нѣмецкїи въ Константинополи зѣблѣшася, обговорюе въ ѡдномъ зѣ послѣднихъ чиселъ въ обширній статіи тую справу въ той способъ: „Австрія давно вже получила свои желѣзницѣ съ турецкими и то именно подѣ Вранео, въ пунктъ для неї найдогѣднѣйшомъ, бо черезъ таке полученье желѣзницѣ Австро-Угорска держава обгорне подѣ взглядомъ экономичнымъ Македонію и буде мала ѡтвергу дорогу до Союзу. Черезъ се скрѣпнѣтъ она также свое становнще на середземномъ морю. О томъ, якъ великїи вильны мають Нѣмцѣ на Туреччану вже и говорити годѣ. Нема нѣйкою части администраціи турецкой, въ котройбы не сидѣвъ Нѣмецъ, а съ каждымъ днемъ элементъ нѣмецкїи ширится и набирае силы въ Турціи. Бисмаркъ и его агенты працюютъ тихо, но тымъ певнѣе. Кромѣ того колонизуютъ Нѣмцѣ сильно Палестину, а каждый успѣхъ Австріи въ якій небудь kwestіи есть также успѣхомъ Нѣмеччинѣ“. Дальше говорить „Новое Время“, що сими днями ѡтдасть министерство турецке доходы табачни подѣ управу синдикату зложеного зѣ капиталовѣвъ нѣмецкихъ, австрійскихъ и французскихъ. И такъ чужостороннѣ растутъ въ що разъ то болѣеши вильны, а Россіи вильны зменшася; навѣвъ въ торговельныхъ справахъ Россія зѣбтала покривджена. Турція постановила брати 8% ѡтъ російскихъ торговельныхъ товаровъ. На начту російскыи, котрой дуже богато довожено до Турціи, наложило турецке правительство такъ великїи оплаты, що годѣ и думати дальше о торговли снѣмъ предметомъ. Дося не заплатила Порта подданымъ російскимъ вынадорженя за враты понесеня въ часѣ послѣдней войны, дося не звернула коштовъ за удержанье турецкихъ невольниковъ, а воеду, где лишь може, подкѣпуе въ державвахъ славянскихъ на Балканѣ нову Россію. Правительство турецке поипрае католицизмъ и пересѣлае Болгаровъ въ Македонію. И въ найдѣбнѣйшихъ справахъ Туреччина не сирѣе Россіи. Коли прїи. умеръ Англичанинъ Парнесъ ефенди, который бувъ совѣтникомъ правничимъ въ турецкомъ министерствѣ для справъ заграничныхъ, а на его мѣстоцѣ представлено молодого, дуже талантливого чоловіка — но подданого російского, то везиръ Саид-баша сей часъ надавъ тую посаду Нѣмцеву Гешероу, и сказавъ: „радше подавѣмся до диміои, чимъ подписавъ номинацію Россійнина.“ „Середъ такихъ обѣтъ вѣтъ“, кончить Новое Время, „годѣ намъ дальше уводити якомо илюзіями, що мы Россіюне маемо еще якїи вильны въ Царгородѣ, а тымъ менше, що масмъ его на ровнѣ съ иными европейскими державами.“

Нѣмеччина. Въ парламентѣ нѣмецкомъ (Reichstag) доходитъ теперъ разъ по-разъ до конфликтовъ межъ — що такъ скажемъ словами Nord. allg. Zig. — парламентаризмомъ а „екзекутивомъ“. Теперѣшня ситуация въ парламентѣ нѣмецкомъ значно рѣжнѣтъ ѡтъ ситуации, котра фактѣ еще не зовѣмъ давно мала мѣсто. Католицке „центрумъ“ стаетъ досытъ рѣшучо противъ кн. Бисмарка, а не есть то еще дуже давно, коли власне се центрумъ членилъсь до „правительственной“ партіи. Зѣ другой стороны не достаетъ фактовъ свѣдчачихъ о томъ, що кн. Бисмаркъ не дивившись неродо на зближенье до правительства умѣренныхъ „либераловъ“. Въ загалѣ однакъ можна заиримѣтити велику неперѣдѣ, а при томъ и роздроблене и неясность змаганъ парламентарныхъ фракцій. Однакъ се не першій разъ вже доходить въ парламентѣ „сполученю“ Нѣмеччинѣ до такой безпрогражности парламентарной акціи; сежь здавна було маньерою кн. Бисмарка уникати строго парламентарного правленя, рѣдкити случайными „болѣеостями“, дражити одну партію съ другою; и цѣль снѣи маньеры була ѡтъ разу достережнѣма: довести попросту парламентаризмъ ad absurdum. И се не новина, що кн. Бисмаркъ, чи треба чи не треба мѣшае въ парламентарную акцію корону, — и то немовъ нарочно для провокаціи... И такъ памяте еще воѣмъ заявлене цѣсаря Вильгельма, що „корона не абдикуе еще черезъ то, що надае конституцію, зѣ своихъ, ий выключно все прѣодугуючъ и прѣслугувавшихъ правъ“; недавно зновъ дебютовавъ цѣсаръ Вильгельмъ славно зѣвѣтнимъ „месажомъ“ до парламенту, чтобы тойже... не тративъ часу, ино швидко унорася съ тыми а тыми справами; месажь сей похонили гдѣлкіи коротковидчїи „поступовы“ журналы и поднесли подѣ небеса, — коли тымчасомъ на дѣлѣ бувъ месажь сей болѣе абсолютячнѣйшимъ нѣмъ конституційнымъ актомъ, а уважачио парламентъ яко зборѣ, котрому корона може прїисы дати, — граничивъ навѣвъ съ простоты нарушеньемъ конституціи. Нынѣ маемо зновъ новый „месажь“, тымъ разомъ не цѣсаря але, — князя Бисмарка; „въ имени цѣсаря“ застерѣгаеся канцлеръ противъ прѣкорочуваня правъ екзекутивы, т. е. короны, — застерѣгаеся также противъ погляду, будьтобы парламентъ мавъ право мѣшатисъ въ воѣ справы. Причиною сего письма кн. Бисмарка було дуже маловажне внесенье, по-

ставлене въ парламентѣ, а именно: чтобы ремѣники войсковой уживанй були только до выробу рѣчей для войска, — а не ставали до конкуренціи съ „цивилными“ ремѣниками... Князь Бисмаркъ мабуть съ разъ частѣеишъ учувае въ дусѣ неусмириме недоволенье парламентаризмомъ... Рѣвночасно закидае мнѣ. Шольцъ — ѡтверто въ парламентѣ — либераламъ стремленье до республики, — ба, называе парламентаризмъ переходомъ до республики! Nord. Allg. Zig. подае также дуже интересный комментарий до згаданого письма своего инспиратора, желѣзнаго канцлера; сей честный органъ закидае парламентарно вдиранься въ права екзекутивы, добавчу навѣвъ въ томъ же близку аналогію съ конвентомъ французскимъ зѣ 1789 р. (уже по выбуху великой революціи)... Дивна се логика; одно зѣ двоухъ: або конституція есть фразою, выкрутомъ иритисненого до мурю абсолютизму, чтобы затуманити народъ, — або есть она дѣйственнымъ зреченьемъ короны зѣ права правленя на рѣчь конституційныхъ репрезентаций, при чѣмъ коронѣ застерѣгаеся лише возможность несанкціонованя ухвалъ снѣхъ репрезентаций. Тымчасомъ кн. Бисмаркъ радбы коротко и узловато ѡбновити парламентарно права рѣшати въ воѣхъ справахъ, и бересъ се ѡбяснити дуже незрозумѣлымъ способомъ; предѣ-жь екзекутива есть только сповниваньемъ ухвалъ, — сама она не мае права що небудь ухвалювати. Поощжъ ту розрѣжнати права парламенту ѡтъ правъ екзекутивы? Тожь и недивно, що подчасъ коли „месажь“ цѣсаря пошановано мовчаньемъ, — письмомъ кн. Бисмарка дочекалось въ парламентѣ дуже рѣшучои ѡтповѣды зѣ устъ посольствъ Рихтера и Вамбергера. Коли на гдѣлкіи острїи замѣты Рихтера министръ войны Бронсаръ фонъ Шеллендорфъ ѡтповѣвъ, що непривыкъ такихъ замѣтовъ слухати, ѡтповѣвъ ему сейчасъ Рихтеръ: то идѣтъ прѣчь, снѣи вамъ негодуетъ; пос. Вамбергеръ замѣтивъ, що нѣмецка держава або буде конституційною, або зовѣсѣмъ не буде... Снѣи конфликты парламентарны заслугуютъ тымъ болѣе на увагу, що „потребнымъ союзомъ“ наразивъ собѣ кн. Бисмаркъ сильно — Ватиканъ. Коли въ правительственныхъ кругахъ Нѣмеччинѣ поднесено kwestію ѡтдана папѣ Риму, и пошытано о гадку снѣхъ круговъ въ той справѣ, то слѣдувала коротка але ясно ѡтповѣдь, що на справу ѡтдана Риму папѣ задивляласьбы Нѣмеччина такъ само, якъ на справу ѡтдана Штрасбургъ або Метцу — Франціи. — Якъ згаданный конфликтъ ѡкончится, годѣ означити; але намъ здаеся, що вже безповоротно мнѣнъ часть побѣдъ абсолютизму. Исторія учитъ, що всюды повстають новїи формы, але щобъ старїи коли вертали, — такого прїимру не знаемя; а и се треба замѣтити, що также мнѣнъ часть, коли атомы суопѣлнїи гинули майже безолѣдно; нынѣ обезпечена екзистенція воѣхъ верствъ, воѣхъ оди и нѣцѣ (особливожь высокопрѣвѣченыхъ) несчабными, поводои здобутыми правами. Парламентаризмъ може и буде дальше розвиватися, — але абсолютизмъ болѣе не верне, — такъ якъ не вернутъ въ Франціи, такъ якъ нѣколи не загоститъ въ сполученыхъ державахъ повнѣчнои Америки.

Франція. Ѣтповѣдь Шальмель-Лакюра прїяла прѣса нѣмецка въ Вѣднѣ и въ Берлинѣ дуже добре. Особливо повѣофициалныи дневники вѣдѣнскїи хвалитъ политику Шальмеля. „Presse“ ставляе его на ровнѣ съ наибѣльшими политиками першои республики, подносичи силу воѣвъ, постѣйность его — въ поглядахъ политичныхъ. Зѣ ѡтповѣды Шальмеля видно, що Франціи не уважае потрібного союза за альянсъ вымѣренный противъ неї, що она не боится нѣйкою зачѣпки, и що въ каждомъ случаетъ она буде прѣготована до энергичной обороны. Не менше показуеся зѣ той ѡтповѣды, що Франція нѣколи не прїялабы пропозиціи той, котру послѣдними часами подавали дневники кн. Бисмарка, а именно, чтобы Франція цѣлкомъ розброила. Дневники италійскїи, а перѣвъ воѣмъ „Opinione“, обговорючѣ послѣдну точку, такъ пишутъ: „Два великїи соперники, уоруженїи ѡтъ ногъ до головы стоить противъ себе и пильнуютъ бозьерервно одинъ другого. Если не прїиде скоро до стѣчки межъ тыми обома народами, то Франція побѣдитъ вконецъ Нѣмеччину оружіемъ „буджегъ“, будучи подѣ тымъ взглядомъ далеко сильнѣею ѡтъ своей соперницѣ. Уже теперъ прїигаетоужъ финансовїи тѣгарѣ милитаризму Нѣмеччину майже до землѣ.“

Италія. Въ Сициліи, въ мѣстечку Фаварѣ, выкрыто цѣле товариство социалствѣвъ, котре подѣ назвою „Maffia“ ѡтъ дошого часу въ томъ мѣстечку перебувало, пропагуючи майже по воѣхъ громадахъ оциліи провинціи свои засады. Власти, дождавшия передъ рокомъ еще, що такїи заговорѣ въ Сициліи оуществуе, зѣбрали черѣзъ цѣлый рѣкъ минувшїи слѣды и данї, чтобы за однимъ разомъ зничити цѣлый заговорѣ. Въ ночь зѣ 15. на 16. цѣвтя выбалрѣсь въ похѣль 90 жандармовъ, 40 конныхъ полиціантовъ и 50 жовнѣровъ съ прокураторомъ, судію слѣдчимъ и комендантомъ жандармеріи до Фавары, гѣе по окруженю воѣхъ домовъ арештовано звыжь 40 особѣ. Рѣвночасно арештовано по рѣжнѣхъ иншихъ мѣстцахъ Сициліи до 150 особѣ подозрѣныхъ о участѣ въ ованѣ подѣ назвою „братнои руки“, зѣорганизованой на взѣрѣ испанского заговору „чорныхъ рукъ“.

Газета „Osservatore Romano“ доноситъ, що пана по причинѣ заключеня угоды мѣжи курією а правительствомъ російскимъ надѣвлявъ министр Гирса и кѣлканайцѣтѣхъ достѣйничѣвъ російскихъ высокими декораціями.

Говорятъ, що король италійскїи мае въ недѣвъ ѡтвѣдати въ Берлинѣ цѣсарю Вильгельму, и що мѣдлѣе также, що прѣбывавъ тамже рѣвночасно также цѣсаръ Францъ Иосѣвъ; тогдажь „по-

трѣбный союзъ“ бувъ въ подобный способъ, якъ колишній союзъ Австріи, Россіи и Пруссїи, т. е. зѣблѣдомъ монархѣвъ. Иныи журналы дементуютъ однакъ снѣи вѣдомѣтъ.

Ромунія. Зѣ Бухарешту доносятъ, що теперѣшній побѣтъ князя Караджорджевича въ столицѣ ромунского короля стоить въ связи съ пляномъ покляканы сего князя на посаду управителя всѣднѣи Румелии.

Сербія. Правительство сербоке розпочало переговоры о трактатѣ торговельный съ Ромуниєю. „Pol. Corr.“ доноситъ, що правительство сербоке заимеуже вже въ короткомъ часѣ конзулѣвъ въ воѣхъ болѣешихъ мѣстцахъ европейскихъ.

НОВИНКИ.

(+) Зѣ Копычинець одержали мы вчера слѣдуючу телеграму: „Рада громадска мѣстечка Копычинець ухвалила ѡдоголосно для 6 л. мая надати о. Николаю Сѣчинскому почетне горожанство за его великїи заслуги, положенїи для розвою и добра морального и материального того мѣста.“ — Вѣсть тая несказано урадувала насъ, знаючихъ близше, скѣлко то доброго зерна посѣвае о. Николай Сѣчинскїи за часъ своей дѣятельности въ Копычинецѣхъ и въ окрестности. Вѣсть тая зрадуе певно и каждого, що народѣ нашъ умѣе чувствовати влѣчнѣсть для людей, котры въ правдивѣмъ значеню слова — посвѣщають ся для него. Наданье „почетного горожанства“ для о. Николая Сѣчинского мае далеко важнѣеише и поважнѣеише значенье, якъ наданье той почети якому „бароновѣ“ або „ексцеленціи“, котрого заслуги для даного мѣста суть — жаднїи... Мѣсто Копычинець наданьемъ „почетного горожанства“ сотрудничавои душпаствырскому, о. Николаю Сѣчинскому, ѡтдало честь не блескови имени и титуловъ — але правдивѣи заслужѣ. Въ томъ именно почивае важнѣсть сего ѡбрѣдного факту...

— **Дрѣ Мелитонъ Бучинскїи**, кандидатъ адвокатуры въ Станиславѣвъ, — рѣшенемъ львовского ц. к. суду краевому высшого зѣ 1 мая 1883 ч. 9337 — вписаный въ листу оборонцевъ.

— Въ Снятынѣ ѡтбудеся дня 10 (22) мая поминальне богослуженье за упокой бл. п. Володимира Барвѣнского.

— **Руско-народный театр** подѣ дирекцію п. Ив. Вибервичя переѣде сими днями до Залѣщикѣ и дня 10 л. мая дастъ тамъ перше представленье „Пентелей Трубка“, комична оперетка въ 3 актахъ Данила Млаки съ музыкою Из. Воробкевича, прѣиована товариствомъ „Руска Бесѣда“. Снодѣваемосъ, що тамошня публичность руска повѣе радо нашъ театръ и допоможе ему сповнѣти овою трудну мислю.

— Провздоричнымъ катихотомъ для реалнои школы въ Станиславѣвъ именованый о. Михаилъ Валничкїи.

— Войсковой капеляномъ I класса для краѣвской, а о. Александръ Острожинскїи для вѣдѣнскои парохіи.

— Зѣ Снятына пишутъ намъ: Дня 3 л. цѣвтя ѡтбудеся у насъ засѣданье польского передвыборочного комитета, на котромъ поставлено кандидатуру п. Стефана Мойсы, ѡрменана-дѣдича. Подношено также другу кандидатуру п. Тата Сѣнгаденяча, ц. к. адъюнкта суд. въ Заболотѣвъ, родомъ Русина. Але ѡнъ навѣвъ не признаеся до того, що есть Русиномъ, а братаеся съ панями и дѣдичами. Гдѣкотрѣ священники ставлятъ наконецъ кандидатуру о. дек. Коржанского, дотеперѣшного посла. Однакъ его кандидатуры не хоче прїямати болѣеиша часть селянъ, а то зѣ той причины, що о. Коржанскїи за мало энергичный и навѣвъ не почувався до обовязку здати справу передъ выборцами зѣ своей дѣятельности. Болѣеиша часть селянъ нашего повѣту порозумѣлаея вже на кандидатуру п. Адольфа Гладыловича, адъюнкта судового зѣ Снятына, котрого знаемо вже ѡтъ 10 лѣтъ яко чоловіка честного и энергичного, зѣбного правника, а передъ воѣмъ щирого Русина и горячого прїятеля народа. Маемо бесомнѣнну надѣю, що ѡнъ, если зѣбтаетъ выбраный посломъ, буде смѣло, ѡтважно и разумно боронити правъ народа, зѣ котрого вышловъ и поручаемо его выборѣ воѣмъ ширымъ и неуперѣжденнымъ выборцамъ. — **Яцко Воробецъ, Николай Филичук, Николай Майданскїи.**

— Зѣ Збаражчины пишутъ намъ, що тамошний комитетъ польскїи ставляе п. Кукавского, нотаря и маршалка рады пов. яко кандидата на посла до сейму. Не можемо вправдѣ нѣчого закнѣтити личному характерови п. К., однакъже мусимо звернути его увагу на те, що повѣтъ збаражскїи яко чинот-рускїи вымагае, чтобы посолъ бувъ заступникомъ интересовъ рускихъ. Если же п. К. прїиме кандидатуру зѣ рукъ комитета польского, котрый дѣае лишь о украшенье салѣ соймовон „plejada świętych nazwisk“, тогда роля пана К. въ сеймѣ буде зовѣмъ незавидна, бо буде мусѣвъ або наразитися на таке ѡбходженье съ нимъ, якъ того дознавъ гр. Круковецкїи, або стати лишь трабантомъ той плеяды. До першои роля не стане ему столько силы и ѡтваги, а если дастося выперти на становнще трабанта, то втратитъ овою доси здобуту славу. Радильбы мы отже, чтобы держався дотеперѣшного своего становнща, на котромъ може столько доброго зѣдѣвати въ мѣстѣ и повѣтъ, а также задачу заступничества руского повѣту лишьвъ рускому кандидатури.

— Зѣ Тернополья. Дня 2 л. мая ѡтбудеся тутъ доповнѣнїи выборы 3-хъ членѣвъ комитета до завѣдованя фундацію кн. Острожского. Позаякъ мѣжь давнѣеише выбранными членами болѣеишѣ

мали мѣщане, тому руска интелігенція мѣсцева поставила кандидатуру ип. Льва Шеховича, Дра Омеляна Гладнишового (лѣкара пов.) и мѣщанина Томи Кордуби, зважаючи на те, що толькѣ подѣ свѣтлымъ проводомъ такихъ мужѣвъ зможе фундація принести хосенъ для руского мѣщанства. Однакѣ руске мѣщанство еще за мало показало свѣдомости своихъ интересовъ народныхъ, бо дало майже воѣ голоса на: Тому Кордубу, Матея Бриковича и Василя Чумака, а кандидаты зѣ интелігенціи одержали по 40 кѣлька голосѣвъ (на 120 голосуючихъ) майже выключно зѣ интелігенціи. Цѣла надѣя наша на хосенне орудованье фондомъ спочивае на п. дрѣ В. Луцаковѣмъ, котрый еще зѣ давнѣйшихъ выборѣвъ вѣйшовъ до комитету, а задача его буде тымъ труднѣйша, що вѣ комитетѣ засѣдають гдѣяки мѣщане, котрѣ вже ставали, а небавомъ зновъ мають ставати передъ кратками судовыми.

Въ Пѣтшино, кѣсѣвского повѣта, мѣсцевости съ 3000 мѣщанцами, вѣйтуе жидѣ!.. Розумѣсь, що небагато тамъ ладу та порядкѣвъ.

Зѣ Залозецъ нишуть намъ, що вѣ тамошнѣмъ „ферлягу“ продають такій стухлый тютюнъ, що выкуривши одну напириску дѣстаея завороту головы. Вже то нашѣ фабрики продукують шо-разъ то гѣршій тютюнъ.

Ц. к. министерство рѣльництва розписало (розиор. зѣ 21 цѣвтія 1881 р.) премію 200 зр. за уложенье наилучшоу господарскоу читанки въ рускомѣмъ языкѣ для школѣ господарскихъ буковинскихъ. Буковинскѣ намѣстництво оповѣстило дѣтныи конкурсъ доперва 5 лат. марта 1883 (отже ажъ по двохъ рокахъ!) въ „Czerp-witzer-Ztg.“ зѣ 3 л. мая 1883. Рукописи мають бути присланы найдалше до кѣнца цѣвтія 1884 р. до бук. намѣстництва, на праці має бути написане мотто, а имя автора вѣ опечатанѣй курвертѣ. Премія буде признана тому, кто наилучше выполнитъ понизшу програму и условия. Судити буде комисія зѣ 5 членѣвъ: референтъ правительственный, яко презесь, делегатъ выдѣлу краевого и делегатъ товариства краевой культуры, директоръ учительской семинарии и директоръ господарской школы. Признана премія выплачуея авторѣвъ заразъ по выданю суду. Преміювана рукописъ стаея власностею намѣстництва и буде напечатана. При укладѣ читанки треба держати ся слѣдуючихъ точокъ: Цѣль господарской читанки естѣ: зѣоставити кавалки до читаня зѣ найважнѣйшихъ областей господарства и ея основныхъ и помѣнничихъ вѣдомостей съ особенною увагою на ѣтношеня Буковины и на загалне знанье, яко молодѣжь здобула вѣ школахъ народной. Читанка має обнимати не болѣше якъ 12—15 аркушѣвъ друку и обговорювати слѣдуючі предметы: I. Физика. Загалный свойства тѣлъ. Механика. Поодинокой машины вѣ господарствѣ. Тепло и загалный его проявы. Машина парова. Розширенье тепла и его жерела. Скѣлькѣсть пары вѣ атмосферѣ и дощѣ. Метеорологія. II. Хемія. Основный понятия. Свойства поодинокихъ матерій и тыхъ, що важны для корму рѣстивъ и звѣрѣвъ. Водорѣдъ, квасорѣдъ, душень, хлоръ и его звязи, сѣрка, фосфоръ, кремѣнь, углецъ и его звязи, алкоголь, квасы, бѣлки. Звѣрѣячѣ и рѣстивый протейный матерія. Экскременты. III. Минералогія. Найважнѣйшій камяна вѣ краю. Звѣртѣвье. Творенье почвы и ея управа. IV. Ботаника и управа рѣстивъ. Будова и жизнь рѣстивъ вѣ загалѣ. Краеве зѣбже: пшеница, жито, ячмѣя, кукурудза, овесъ, гречка, барабѣль. Прадѣльный рѣст.: ленъ, коноплѣ. Торговельный: тютюнъ, рѣнакъ, рижъ. Струковий. Годѣвляи: конюшина, люцерна, бурки. Сѣножать: шкодливы краевѣ буряны, ѣстой и трѣячѣ грибы. Гусенье. Множенье рѣстивъ. Управа овочѣвъ и огородины. V. Зоологія: Плеканье и ховѣ звѣрѣячѣ. Будова и жизнь звѣрѣячѣ вѣ загалѣ. Кормѣ, плеканье и ховѣ вола, коня, безрога и ѣвцѣ. Пчѣла. Шкодли и пожиточны звѣрѣячѣ вѣ господарствѣ. VI. Господарство. Основный понятия (потребы, майно, господарованье). Жерела майна, оборотъ и доходѣ, праця, капиталъ, кредитъ съ особенною увагою на господарство краеве. Средства и установы для пѣднесеня господарства земельного. VII. Найважнѣше зѣ краевой господарской статистики Буковины. Поодинокой кавалки до читаня, кождый вѣ заокругленѣй цѣлости, мусятъ бути написаны популярно а при теоретичныхъ матеріяхъ треба увглядати ихъ примѣленье до господарства сельского вѣ загалѣ и веденье его вѣ Буковинѣ. Подаемъ сей конкурсъ вѣ цѣлости дѣятого, чтобы и нашѣ галицкѣ педагогичны институты прійшли вѣ помощь Русинамъ буковинскимъ вѣ справѣ такъ важной для народной просвѣты, не ѣтжалували труда взятыся до праці и сѣбѣвѣбѣгати ся до першенство. Сѣлибъ для одного за тяжко приходило уложити на вызначеный часъ цѣлу читанку пѣсла оголошеного або и кѣлькѣхъ, рѣздѣлявши мѣжь себе працю пѣсла матерій. Языкъ читанки повиненъ бути чистый, народно-русскій, бо лишъ така читанка сповнитъ усѣбно свое призначенье.

Neue Fr. Presse, Deutsche Ztg. и Fremdenblatt, (последный — побѣ оффициальный органъ министра заграничной политики), улагяли сими дѣями конфекасъ за репродукцію адресу ухваленого вѣ имени мѣста Вѣднѣя для лѣвнѣй рады державной за „вытравду и смѣлу оборону“ устава школьного противъ звѣстной новелѣ. Вѣ загалѣ надходять зѣ дуже многихъ сторѣвъ адресы съ подяками и гратуляціями — по тѣй же причинѣ — для лѣвнѣй. На замѣтъ Nordd. Allg. Ztg., що дебата о новелѣ школьной не окѣчилась анѣ моральною анѣ голосовою побѣдою лѣвнѣй, ѣт-

повѣла N. fr. Presse, що ели вже не було моральной побѣды по сторонѣ лѣвнѣй, то бодай еи моральне „minus“ якось дуже зменшалось: зѣ 10 на 6, а потѣмъ на 3 голоса.

1200 студентѣвъ Варшавского всеучилища мало зсоллидаризуватись (письменнымъ поданьемъ) съ своимъ товаришемъ Жуковичемъ, котрый чинно образивъ звѣстного Апухтина.. Еще не рѣшпчались вѣ Варшавѣ университетскѣ выклады.

Оплата за пашпорты вѣ Россіи, мала бути недавно подвышена. Отже теперъ доносятъ, що се не станесъ. Головножь мали причинитись до его — дамы высшего свѣта, котрымъ бы черезъ подвышенье оплаты бувъ угрудненый выѣздъ за границу. Немѣвъ гусяи колѣско спасли своимъ геганьемъ Римъ, како одинъ петербургскій сатирикъ, такъ и нашѣ дамы опасли своимъ одоушнымъ выступленьемъ — пашпорты ѣтъ болѣшой оплаты..

Екс-маршалокъ Bazaine, поставленный своего часу на судѣ, и навѣтъ и засудженный за передчасне переданье твердинѣ Мецу на ласку-неласку Прусакамъ (1871 р.), написавъ сими дѣями листѣ до французской часонины Clairon. Вѣ ѣмъ листѣ твердитъ, що „урагувавъ“ Францію „урагувавши“ для неѣ (черезъ капитуляцію!) армію, съ котроу потѣмъ можна було „привернути ладъ въ Францію“, и котра сталася ядрѣмъ пѣзнѣйше зреорганизованой французской арміи; твердитъ далше, що естѣ природнымъ начальникомъ французского войска вѣ „будущѣй“ войнѣ съ Прусамы, и хоче вѣ тѣй войнѣ або побѣдити або полячи.

Чутка деревина. Вѣ пѣвнѣйшѣй Америкѣ знаходити рѣдъ акаціи, на котрой можна замѣтити проявы чутя, зовѣмъ аналогичны до проявъ чутя у звѣртѣвъ. Акація сѣя, 8 стѣбъ висока, пѣдъ нѣчь засылае; галузки скручуются, листки приймаютъ, нахилиются и остаютъ нерухомы. Колижъ такую сплячу акацію „зачепаю“, збудимо еи на пр. ручи листье, то листки ѣтмыкаются, цѣла деревина починае, мовъ гѣвнѣна, дрожати. Разъ огородинѣ пересадишь такую сплячу акацію на ише мѣсце; деревина страшно „розлугилася“. Листки и галузки насторожились, мовъ шереть у розсерженого кота и дрожали; цѣла деревина тряслася и выдавала зѣ себе дуже сильный, немилый, острый запахъ; що ино поволи, по якомѣ часѣ сердита акація успокоилася, листки еи зновъ скрутились, галузки студились и — уснула..

О. Димитрій Гузаръ зѣ Завалова приславъ на руки Дирекціи руской гимназии для ѣднѣныхъ ученикѣвъ тѣмъ же гимназии 5 зр., а для ученикѣвъ руской школы народной вѣ „Домѣ Народнѣмъ“ 2 зр. (тѣ последний передавъ я проф. Врецьѣмъ). Вѣ имени ѣднѣныхъ ученикѣвъ заявляю Добродѣви щире „Спаси-Бѣгъ“. — В. Ильицкій.

(Дрѣбнѣй вѣсти.) Сими дѣями полвився новый двотыждневникъ польскій „Łączność“, а мабутъ появлять ся еще двотыждневникъ „Zgoda“; обѣ тѣ газеты суть органами льѣвѣвской партіи „Łączności i Zgody“, котра стоить за оцадностею вѣ господарствѣ мѣской рады во Льѣвѣ, а противъ панованю шляхты и буржуазіи въ краю. — Вѣче ремѣсникѣвъ ѣтбулось передѣчера во Льѣвѣ и ухвалило выслати до польского „Kola“ меморіалъ вѣ справѣ перенесеня до краю зарядѣвъ краевыхъ желѣзницъ. — Вѣ пѣвнѣчно-американскихъ державахъ знижено значно податокъ ѣтъ тютюну. Вѣ наслѣдокъ сего подвысили фабриканты робѣтникамъ платню о одного долѣяра. — Вѣче стражничѣвъ пожарныхъ ѣтбудея 17. червня вѣ Добромилѣ.

НАУКА, ШТУКА И ЛИТЕРАТУРА.

„Проповѣдь“, выголошена вѣ день 5 (17) марта 1883 подѣ часть поминального богослуженя вѣ Золочевѣ за упокой душѣ бл. и. Володимира Барвѣвского во сороковины его смерти, іер. Даниломъ Тялякевичемъ, душпаствремѣ Закомарскимъ. Льѣвѣ, 1883. Пѣдъ сими заголовкомъ вышла брошурка зѣ друкарнѣй товариства им. Шевченка. О. Данило Тялякевичъ одинъ зѣ найзнаменитѣйшихъ нашихъ проповѣдничѣвъ, выголосивъ и „Проповѣдь“ посвячену памяти его щирого друга, пок. Володимира Барвѣвского, съ глубокимъ ревнымъ чувствомъ, а притѣмъ порываючо краснѣрчиво и патрѣотично. Дѣятого то и годилось „Проповѣдь“ тую напечатати и дати еи пѣзнати ширшимъ кругамъ Русинѣвъ, почитаючихъ память нашего пок. Володимира Барвѣвского и проповѣдничѣй, та писательскій талантъ о. Данила Тялякевича. Брошурку можна набути вѣ редакціи „Дѣла“ по 10 кр. съ пересылкою почтовою по 12 кр.

Вѣсти епархіяльны.

Зѣ АЕпархія Льѣвѣвской. Введенъ вѣ душпастврскій посады: о. Мнх. Мармаровичъ вѣ завѣдательство Угерока, дек. стрѣйского; Іоанъ Однорогъ, вѣ сотрудничество вѣ Рожновѣ, дек. снѣятинского; Іоанъ Концевичъ вѣ завѣдательство Бережницѣ, дек. калуского; Кврилѣ Фацѣничъ вѣ завѣдательство вѣ Дулибахѣ, дек. ходорѣвского; Іоанъ Бирчакъ вѣ завѣдательство вѣ Пѣдмѣхайлю, дек. калуского. Презенту получивъ о. Василя Винницкій на пар. Залезцѣ, дек. ходорѣвского. На конкурсъ розписанъ: 1) парохія Великополе, дек. городецкого, прѣвѣтного наданя; 2) парохія Парыче, дек. надѣврянского съ прилуч. Майданъ гѣрнѣй; — речинець конкурсу на ѣбѣ парохіи до 28 червня 1883. Президія намѣстництва годятся на каноничну институтію о. Андрея Олыша на парохію Сугрѣвъ, дек. ходорѣвского.

Завѣзванный до кан. институтіи о. Григорій Алискевичъ на парохію Перенельники, дек. зѣборѣвского.

Зѣ Епархія Перемыской. Каноничну институтію на парох. Тустановичѣ, дек. дрогѣбыцкого, получилъ о. Іоанъ Сѣнкевичъ, парохъ зѣ Любнѣя. Душпастврскій посады одержали новоотставленый пресвитеры: 1) Викторъ Корласевичъ, сотрудничество вѣ Гайлахъ, дек. дрогѣбыцкого; 2) Іоанъ Жарокій сотрудничество вѣ Селискахъ, дек. бѣрчанского; 3) Іоанъ Грыцай, завѣдатель парохіи Тустановичѣ, завѣдательство парохіи Любнѣя, дек. яворѣвского.

Презенты получили оо: 1) Іосифъ Рейнаровичъ, капелянъ зѣ Болестрашицѣ, на парохію Манастырѣ, дек. ярославского; 2) Анатолий Сѣнкевичъ, сотрудникъ зѣ Цѣвѣржи на парохію Стубно, дек. перемиского.

Завѣзванный до каноничной институтіи оо. 1) Ант. Шведзкий, сотрудникъ зѣ Лѣтынѣ, дек. мѣкраньского, на парохію Старе село, дек. олешицкого; 2) Емилиј Заремба, завѣдатель капелянѣи Вѣлька-мазовецка на туюжь капелянѣю.

На стипендію имени Вол. Барвѣвского зложили п. питомцѣ льѣвѣвской духовной семинарии: Кисѣлевскій Володимиръ 2 зр.; Бородинъ, Вергунъ, Высоканскій, Ганицкій, Гриневичъ, Долъницкій, Сзѣрскій, Еляшевскій, Кмицкевичъ Никола, Константиновичъ Омелянъ, Курбастъ, Ляховичъ, Левинскій Михайло, Любнѣцкій Никола, Нестайко, Пачовскій, Поповичъ, Розлуцкій, Свѣтельскій, Смазка, Сосенко Ксенофонтъ, Чумаць, Щуровскій и Яновичъ по 1 зр.; Форысь 80 кр.; Куницкій 60 кр.; Борачокъ, Горникевичъ, Ковчъ, Кушниръ, Майковский Іванъ, Майковский Ярославъ, Мосора, Онишкевичъ, Рабѣй, Сорока, Сосенко Антонъ, Шенаровичъ Зеновій, Яворскій Іванъ и Яворскій Олекса по 50 кр.; Зарихта и Целевичъ по 40 кр.; Кулицкій и Стрѣльбицкій по 32 кр.; Гумовскій, Кордасевичъ, Островскій, Очабрукъ, Поджарко и Тарнавскій по 30 кр.; Бачинскій Юліанъ, Божейко, Гаранюкъ, Гѣбѣвнѣцъ.

Курсъ льѣвѣвскій зѣ дня 7. л. мая 1883. Table with columns: платятъ жадають, австр. валютоу, р. кр., р. кр., 1. Акіи за штуку, 2. Листы заст. за 100 р., 3. Листы довжнѣй за 100 р., 4. Облиги за 100 р., 5. Лѣосы мѣста Кракова, 6. Монеты.

Курсъ вѣдѣнскій зѣ дня 1 л. мая 1883. Довгъ державный. Table with columns: платятъ жадають, Довгъ держ. вѣ банкнот., Лѣосы зѣ р. 1854 по 250 р., 1860 „ 500 р. 5%, 1860 „ 100 р. 5%, 1864 (съ премією) по 100 р., 1864 „ по 50 р., Ренты Ком. по 42 лѣр. австр., Листы заст. дом. держ. по 150 р. 5%, Австр. аеигн. скар. звор. 1881 по 5%, зѣд. рента вѣльна ѣтъ подат. 4%, Облиги индеми. 5% (за 100 р. м. к.), Буковины, Галичины, Акіи, Банкъ Англо-австр. 200 р. емит. р. 120, Инст. кред. для торговлѣ по 160 р., Должно-австр. общ. есомот. по 500 р., Галиц. банку гипот. по 200 р.

Іванъ, Демчишанъ, Каратинскій, Казимѣръ Корвацкій, Мурдаць, Рыбчакъ, Саллявскій, Зѣнка, Томкевичъ и Фицаловичъ по 20 кр., брянскій 10 кр. Зѣ складки на урядженья вѣрального богослуженя за бл. п. В. Барвѣвского вѣ церквѣ семинарической лишлѣше 2 зр. 75 кр. разомъ зложили п. питомцѣ 44 зр. 32 кр. зѣ зѣомъ съ попередно выказанными 191 зр. 10 кр.

Переписка Редакціи и Администраціи. Вл. Ол. Б. съ Т. Якъ довѣдуемъ, что руского товариства педагогичного рѣшанья кати свои загалны зборы того дня, вѣ котрѣ ѣтбудея во Льѣвѣ народне вѣче.

Редакція литературно-научной „Зоря“ розписуе

ПРЕДПЛАТУ на окремый передрукъ историчной повѣсти Ивана „Захаръ Беркутъ“, котра одержала першу премію при розписанъ на 1883 р. конкурсе и вѣ лишню с. р. особноу книжкою. Для непремеруванѣвъ, котрѣ бажають набути тую повѣсть, розписанъ предплата. Книжка обнимаетъ 200 страницъ печати, цѣна предлаты вышестъ. Предлату можна присылати на руки редакціи „Зорѣ“, „Дѣла“ и „Батьковщину“. За послѣ ресылки пренумеранты не доплачуея.

!! Конкурсы !! Огъ св. Ісана (лат.) опороженъ вѣ лѣвѣвѣ Польскѣмъ и вѣ Галичинѣ по указу администратора, управителя, економа, и т. д. Глядити закупа на мастѣвъ земскихъ 200-моргѣвъ. — Село съ 300 морг. естѣ вѣ Галичинѣ до заарендованя на 12 лѣтъ. Квѣця 1880 г. Блишну информацию удѣлитъ за долученіемъ кр. въ значахѣ почтовыхъ бюро: „Сопро“, Breslau, Kupferschmiedestrasse 50/51 Front.

Table with columns: бан для тор. и пр. по 200 р. вкл. 40%, Галиц. банку кред. зем. по 200 р., Банку народного по 600 р., Жел. Альбрехта по 200 р. вѣ сѣреб., Австр. общ. плавбы нар. по 500 р. м. к., Жел. цѣсаревнѣ Елисаветы по 200 р., Прѣшѣвско-Тарнов. по 200 р., пѣвнѣч. Ферд. по 1000 р. м. к., Кар. Люд. по 200 р. м. к. ср., Листы заставнѣй лѣсованѣй, Общ. роль-кред. Завед. д. Гал. и Буков., вѣ 15 л. 6%, Общ. австр. банкъ кр. зем. 5%, вѣ ср., Гал. б. кр. з. Крак. дос. вѣ 18 л. 6%, „ „ „ „ 20 л. 7%, „ „ „ „ 36 л. 5 1/2%, Галиц. общ. кред. в. а по 4%, „ „ „ „ по 5%, „ „ „ „ по 5% вѣ 37 лѣтахъ зворотно, Галиц. банку гипот. по 6%, „ „ „ „ руетнѣ по 6%, Банку народного по 5%, Угор. общ. зем. по 5 1/2%, „ „ „ „ по 5 1/2%, Облигаціи ѣтъ правѣмъ порѣшества (за 100), Жел. Альбрехта по 300 р. 5%, Общ. жел. Прѣшѣвско-Тарнов. по 300 р. 5% вѣ ср., Жел. пѣвнѣ. по 100 р. м. к., „ „ 100 р. а. в., „ „ гал. Кар. Люд. по 600 р. 4%, „ „ „ „ II. емисіи, „ „ „ „ III. „ „ „ „ IV. „ „ „ „ Жел. Льѣвѣв.-Черн.-Яс. III. емисіи по 300 р. 5% ср. зѣ р. 1865, „ „ „ „ 1867, „ „ „ „ 1868, „ „ „ „ 1872, Угор. галиц. жел. по 200 р. 5% ср., Лѣосы, Инст. кр. для тор. и пр. по 100 р. ав., Кларого по 40 р. м. к., Общ. плав. пар. на Дуи. по 190 р. м. к., Кеглевича по 10 р. м. к., Лѣосы мѣста Кракова, Почка мѣста Буды по 40 р. а. в., Пальѣя по 40 р. м. к., Фундація шпитала архіе. Рудольфа, Салма по 40 р. м. к., Ст. Жеюна по 40 р. м. к., Почка мѣста Станислав. (по 20 р. м. к.), „ „ Трѣстоу по 100 р. м. к., „ „ по 50 р. а. в., Вальдштайна по 20 р. м. к., Виндштрѣца по 20 р. м. к.

Наилучшій ГЕРБАТЫ ХИНСКІЙ а именно: 5—5. Нр. 0 Пенко-Мандаринъ, найлуч. вѣр. 5.— 1. Ташу, жѣвотѣвѣтна, аром. „ 4.40 2. Юнтоянчѣ, ѣблѣвѣтна „ 4.— 3. Нанданъ, черна аромат. „ 3.20 4. Сухонгъ, мало наркотична „ 2.80 5. Мо го, черна, ѣмалійна „ 2.— 6. Высѣвни зѣ гербаты „ 1.50 7. „ зѣ найлуч. гербаты „ 1.70 КАВА вѣ наилучшихъ родахъ, найдешевше вѣ торговлѣ Ст. Маркевича по Льѣвѣ, вѣ Ринку ч. 42.

Стефанъ Лаврентій, повѣсть Елвардѣа зѣ англійского вѣ двохъ томахъ, цѣна 2 зр. 70 кр. зѣ пересылкою почтовою 2 зр. 90 кр. Дѣстати можна вѣ администратіи „Дѣла“ або вѣ книгарни Ставрошигѣвской. „ДЫМЪ“, повѣсть Ів. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр. Дѣстати можна вѣ администратіи „Дѣла“ або вѣ книгарни Ставрошигѣвской. БАЗАРЪ МАРКЕВИЧА Пляцъ Маріаднѣй ч. 10 вѣ Т. кромѣ рѣжныхъ виробѣвъ, получивъ свѣжѣй на Весну великий выборъ матерій: шовной, адаманши, атласъ, газы, гренадины, перкаль, фѣрмы, мушланы, танювъ шѣвъ. Дѣла дѣвъ. Приймае замѣдленя и сукнѣ дамскѣй. Цѣны востановляе. Оказы высылка на жѣдатель. Агенція фарбировъ вѣ дѣла вѣ Берлинѣ.